

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZER:
MATOLAI ETELE.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BUZA BÉLA.
POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félfévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

TOJÁSTÁNC A VÁLASZTÓI JOG KÖRÜL.

Irta: Buza Béla.

Sok barátja van a választói jognak, de úgy látszik, hogy az is először a barátaitól kell megmenteni, az ellenségeivel majd csak elbánik.

Lukács Lászlót addig mindig úgy halottuk emlegetni, mint a választói jog lelkes barátját. Ő maga is úgy mondja, hogy programja a liberális és radikális választói jog. Hogy azután ő miként képzelte el ezt a liberális és radikális választói jogot, azt láttuk akkor, mikor az ő programjának a részletei nyilvánosokká lettek.

Valami rettenetes gondolat volt az ő tervezete. Mindennek el lehet mondani ezt, csak ép a választói jog reformjának nem. Lényegileg semmi változást nem eredményezne, csak külsőségeiben kiszalódnék úgy össze a választói rendszer, hogy abból aztán nehéz volna megállapítani, mi itt az általános, mi a titkos, mi a liberális, mi a radikális része a reformnak.

De ne gondoljuk ám, hogy ez a tervezet, amely kipattant a Lukács László tejéből, hogy a kísérleti nyúl szerepét betöltse, valami jámbor jóhiszeműségnek a szüleménye. — Nem! — Lukács László nagyon jól tudja azt, hogy mi az általános, titkos választói jog, és nagyon jól tudja, hogy az ő tervezete olyan messze van ettől mint ég a földtől. — Lukács László nagyon jól tudja, milyen reformot kíván a függetlenségi párt, milyen reformot kíván a korszellem, és tudja azt is, hogy ez a reform és az ő pártjának, — a munkapártinak a lefoglalása csak úgy fér össze egymással, mint a tűz és a víz.

Es mert nincs bátorsága egyik vagy másik irányban határozott állást foglalni, ezért jár tojástáncot a választói jog körül. Ezért farizeuskodik, — ezért dobja oda a küzdelembe az ő torzesszméit, ezért igyekszik kitalálni minden elképzelhető módot, hogy mind

a két ellentett iránynak az igényeit kielégítse.

A választói joggal alkudni nem lehet. Vagy megalkotják ezt a reformot becsületesen és őszintén, — vagy ugyanilyen őszinteséggel felredobjuk. Korcsalkotást ezen a téren el nem fogadunk.

A választói jog nem kér kegyelmet senkitől, percentekre senkivel nem alkuszik. Az ő órája ugyanis el fog jönni, s annak útját nem állhatja sem az osztályuralom önkénye, sem a kishitűség, sem a furlang.

Pedig a választói jognak nem is kell valami rettenetes nagy erővel megküzdenie. Ne feledjük el, hogy a trón nem állja útját a reform radikális megvalósulásának! Ne feledjük el, hogy a reform ellenségei ez ország határán belül keresendők, hogy annak minden akadályát csak idehaza van. Ma még azt sem lehet bizonyosan tudni, kik hát azok akik ellenségei a reformnak. Mert látunk sokakat, akik batáti mezbe öltözve támadják, és hiúsítják meg a megvalósulását.

Nos hát ennek a kérdésnek el kell dölni! Szint kell vallani mindenkinek, elsősorban a kormányelnöknek, aki eminenter a választói jog programjával vállalt megbízatást. — Látunk kell tisztán, barát é vagy ellenség. Ahogy eddig mutatkozott, az még az ellenséges fellépésnél is veszedelemesebb, — mert farizeuskodott.

En nem esem kétségbe egy pillanatra sem, hogy a választói jog reformja teljes diadalt fog aratni. De azért bizonyos keserű érzéssel, bizonyos szomorúsággal kell arra gondolnom, hogy míg Európá minden államában, — a Balkánt kivéve — általános és titkos a szavazati jog, hogy míg minden művelt nép már régen élvezni ennek a korszakalkotó nagy reformnak minden áldásos eredményét addig nálunk Magyarországon most a XX. században

kell ezért a reformért keserves nehéz küzdelmet vívni, mert sikerrel állta útját mindeztidőig a haladásnak az oligarchák gögje és sokaknak a szolgalelkűsége.

Kell, hogy eljőjön az átalakulásnak, a jobbulásnak s haladásnak a kora. Kell, hogy a régi rendszer minden korhadt intézményével elpusztuljon, kell, hogy új világot teremtsünk ebben az országban, ahol az egyének nem a születés, a vagyon és az összekötöttség fog sulyt adni, hanem a becsület, a munka és a tudás.

A fán letölja az ifju lomb a tavalyit. A nemzet táján is, kell hogy a régi elavult telfogások helyet adjanak az új eszméknek.

Közvilágításunk.

MECZNER GYULA
VILLANYGYÁRA
ÉS A VÁROS.

Ugy látszik, az az 1000 korona honorárium, amit a város villanyvilágításról adott szakvéleményért Wittmann tanárnak fizet, nem lesz kiadós pénz.

Azaz hogy még nem biztos. Attól függ, hogy mit csinál a város avval a szakvéleményvel. Ha egyszerűen tudomásul veszi s elteszi irattárba, akkor nem ér egy garast az egész. Ha most már erőlyesen hozzáfognak s követelik mindannak a sürgős végrehajtását, amit Wittmann javasol, s erre rá is szorítják a villanygyárat, akkor az az 1000 korona bőségesen megtérül a város közönségének.

Most látjuk csak Wittmann szakvéleményéből, hogy mennyi bünyös mulasztást követett el a város eddigi vezetősége, mikor ugyszólván teljesen elmulasztotta a villanygyárral szemben az ellenőrzést, amihöz pedig a szerződés szerint teljes joga van, s nem követelte soha a villanygyártól a szerződés pontos betartását. Mennyi bajt, mennyi kellemetlenséget, mennyi bosszúságot szenvedett e miatt a város közönsége éveken keresztül. S ennek oka elsősorban természetesen a villanygyár, de ép olyan mértékben bünyösök benne azok, akik eddig a város élén álltak. Sőt az ő mulasztásuk sokkal vétkesebb, mert a villanygyár természetesen a maga érdekét nézte,

de a város vezetőinek a közönség érdekeit lett volna kötelességük védelmezni, s ezt elmulasztották.

Most már látjuk, hogy miért olyan gyalázatos a mi világításunk, hogy miért ép mi nálunk van az egész országban a legrosszabb villanyvilágítás. Azért, mert a villanytársulat sose teljesítette kötelességét. A díjakat beszedte, de nem tett értük semmit. Elavult vezetőkeket, elkorhadat oszlopokat ki kellett volna cserélni. Nem tette. Az izzólámpákat rendes kezelésnél évenként legalább háromszor meg kell utítani. Nálunk a legtöbb izzólámpa már 4-5 éves, azért annyi a fénye, mint egy fagygyertyának. A pént behajtotta a gyér a közönségtől, de ezekre nem adott ki pénzt. Persze kellett a pénz Meczner Gyulának előzői tiszteltdijra.

A legérőlyesebben kell most már követelni, hogy a villanygyár mindezeket a javításokat rövid idő alatt hajtsa végre. Méltányos határidőt kell engedélyezni, de akkor aztán a legszigorubbán eljárni. Vagy-vagy. Vagy megosinálja a villanygyár, ami a világítást rendes fenntartására szükséges, vagy adja be a kulcsot, számoljon fel, s engedje, hogy a város rendezzen be új és megfelelő világítást.

A közönségnek mindenesetre az utóbbi eset lenne jobb és hasznosabb, mert a város okvetlenül csinálhatna olyan telepet, amelyből az áramot, jó világítást legfeljebb 6 fillérréval tudná adni, míg most a rossz világítást 9 fillért fizetünk hektovatonknak. Ez a villanygyár persze nem tudja o'csóbban adni az áramot, mert nyomják a régi bünyösökből származó nagy terhek, súlyos adóságok, meg most is van sok hiábavaló terhes kiadása (pl. a Meczner Gyula előzői jutaléka). De egy új gyár, amelyet a város kezelne, s amely teljesen szabad lenne minden régi tehetől s főlöszlegesen kiadástól, egész könnyen adhatná az áramot 6 fillérért, s még szép jövedelmet is hozhatna a városnak.

Sajnos, ez egyelőre nem a város-tól függ. Székely Elek olyan jól megosinálta a szerződést a villanygyárral, hogy azt felbontani, s a gyártól a szabadalmat megvonni nagyon nehéz. Most egyebet nem tehet a város, mint a legszigorubbán követeli, hogy a villanygyár minden szerződési kötelezettségét pontosan teljesítse.

Hungária!

Sátoraljaújhely, Széchényi tér 6 szám.
(A róm. kath templom mellett).

Vegytisztító és gőzmosó

tisztításra elfogad mindennemű bálí és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.
Gallér és kézelők kristály fehérre tisztíttatnak.

Vasalásol: 1 órán belül.

Wittmann véleményéből úgy látjuk, hogy csaknem az egész vezeték meg kell újítani, s az oszlopokat mind kicserélni. Ez a legelső s legsürgősebb feladat, amit ha nem teljesít rövid idő alatt a gyár, már ez magában elég ok a szerződés felbontására.

Aztán haladéknélkül meg kell venni a feszültségmérőket, s azokon a mérőknél is, a polgármester is, vagy esetleg más evvel megbízandó tisztviselő is naponta többször ellenőrizték, hogy az áram feszültsége nem mutat-e a megengedettnél nagyobb ingadozást. Minden egyes esetben, ahol az ingadozás nagyobb, a legszigorúbban járjanak el, érvényesítsék a szerződésben biztosított jogokat, róják ki s hajtsák be a bírságot.

Szigorúan számontartani s ellenőrizni kell az izzólámpák rendszeres kicserélését is. A szakvéleményből világos, hogy legalább háromszor évente ki kell cserélni az izzólámpákat. Ezt a város joggal követelheti a társulattól, erre a villanygyárat most már a bíróság is okvetlenül kötelezné. Nem szabad hát tűrni, hogy egy-egy izzólámpát öt évig is egészen a gyár.

Azt se szabad megengedni, hogy az ivlámpák hónapokon át eltört üveggel éktelenkedjenek. Eznagyon szemrontó is, a világítást is gyengíti. S pláne mikor dróton logó ivlámpát elkezd lógatni a szél, valósággal ki sértesíti hullámzást visz véghez a fény, s nagyon bántja az arra járók szemét. Követelni kell, hogy az ivlámpákat szilárdan erősítsék fel s ne lóbálhassa azokat minden kis szél.

Szigorúan kell ellenőrizni a lámpák egészét is s a nem égő lámpákért mindig kiróni a bírságot. Igaz, a társulat az eddig kivetett bírságok törlesztését is perli most a várost, de épen azért nem számíthat többé ki-méltre.

Amit Wittmann a világítás fejlesztéséről mond, azt alaposan meg kell fontolni. Kétségtelen, hogy a mostani lámpák száma nagyon kevés, ha azt akarjuk, hogy a város rendszeresen legyen világítva, ezeket szaporítani kell. De míg a villanygyár a maga dolgát, vezetőiket egészen rendbe nem hozza, addig a világítás fejlesztéséről nem is lehet vele tárgyalni. Kidobott pénz lenne Wolfram-lámpákat vezetni, be s a lámpákat szaporítani addig, míg nincs rendszeres vezeték s nincs biztosítva az egyenletes feszültség, állandó zavartalan világítás.

Igazi helyes és a város közönségének érdekeit kielégítő megoldás csak az lenne, ha ez a villanygyár felszámolna, s helyette a város állítana új, modern telepet s berendezést. Mert akkor 9 fillér helyett 6 fillérért, tehát egyharmad részre leolcsóbban adhatná az áramot s ipari áramot adatna 5 fillér helyett 3 fillérért, ami nagyon megkönnyítené az ipari gépek alkalmazását, felleltenne sok iparágat. Ez a villanygyár nem képes olcsóbban adni az áramot, mert nyomják az adósságok. Nyolc percents főkölcsönökkel dolgozva természetesen, hogy csak méregdrágán tudja adni az áramot.

Hogy megmaradjon ez a társulat, az két banknak s 6—7 embernek az érdeke. Hogy ez felszámoljon s városi villanytelep létesüljön, az érdeke a város összes, huszezer főnyi közön-

ségének. Sajnos, hogy pár ember érdeke még mindig erősebb, mint az egész közönségé, s pár ember haszna miatt szenvednie kell az egész városnak.

Farkas Andor polgármester nagy szolgálatot tett a város közönségének, hogy végre hozzáfogott a világítási ügy rendezéséhez. Most csak haladjon ingadozás nélkül tovább a megkezdett uton. Mellette lesz ebben az egész képviselőtestület s a város egész közönsége. Ne tántorítsa meg az, hogy a villanygyár elnöke még ez idő szerint Zemplénvármegye főispánja.

Elég szegény hogy ilyen botrányos inkompatibilitást megtűrnek Zemplénvármegyében. Az Andrásykat úgy ismerte az egész ország, mint a közéleti tisztesség legnemesebb harcosait. Ugy tudtuk, hogy Andrásy Gyulanak legtöbb törekvése megtisztítani minden szennytől a züllött magyar közéletet, üldözni minden inkompatibilitást, minden panamát és visszaélést. Elég szomorú, hogy épen Andrásy vármegyében, épen az Andrásy által kinevezett főispán maradt a fizetett elnöke annak a villanygyárnak, amely a főispáni kormányzata alatt álló várossal a a legszorosabb szerződéses viszonyban van, s amely talán épen ezért meri cinikusan semmibe venni s lépten nyomon megszegni a várossal kötött szerződését. Elég szomorú, hogy Andrásy Gyula ezt eltűri, sőt épen ő tartja s védi ezt a sokszorosán kompromittált főispánt. Elég szomorú, hogy így kellett csalódnunk Andrásy Gyulanak a közélet megtisztításáról hirdetett programjában.

De talán most már Andrásy barátsága se fogja megvédeni a főispáni székben a villanygyári fizetett elnök urat. Lukács László nem szaval sokat a közélet tisztaságáról, mint Andrásy Gyula, de van jó gyakorlati érzéke, s be fogja látni, amit Andrásy nem látott be, hogy olyan ember, aki a megye székvárosával szerződéses viszonyban álló vállaltól díjazást huz, nem való abban a megyében főispánnak.

— április 30.

— **Darmay Viktor emléktáblája.** Kegyeletes ünnep fog lefolyni június 2-án Órdarmán Ungváry mellett. A Gyöngyössi Irodalmi Társaság ugyanis ezen a napon leplezi le Darmay Viktornak, a múlt század hetvenes éveit nagytehetségű költőjének emléktábláját, melyet az állami iskolán helyeznek el. Darmay szülőháza, amely a költő születésekor (1850 dec. 3.) Molnár Ede birtokos volt, még fennáll ugyan, de minthogy a jelenlegi tulajdonos nem engedte meg az emléktábla elhelyezését, azért az Irodalmi Társaság a kultuszminiszter

engedélyével az áll. iskola falába illesztte a díszes márványtáblát. A leplező ünnep programját már összeállították, mely szerint a közönség üdvözlését és köszönetét Havasi József plébános tolmácsolja, az ünnepi beszédet pedig Deák Gyula, a Gyöngyössi Irodalmi Társaság titkára mondja, Flenykó Magda Darmay Viktornak egyik költeményét szavalja, a három iskola növendékei Fényes Vince áll. tanító vezetésével a Hymnuszt és a Szózatot éneklék, a közönség és a Gyöngyössi Irodalmi Társaság megköszorúzza az emléktáblát. Az ünnepre meghívják a zemplénvármegyei Kazinczy Kör (a költő családja ugyanis zemplénmegyei; ebben a vármegyében, Kozmán halt meg 1878. márc. 28-án), a költő rokonságából testvéreit: Viczmándy Tamás műszaki tanácsost és özv. Szerdahelyi Vincéné Viczmándy Zsófiát, a költő nagybátyját: Viczmándy Ödönt, Zemplén vármegye nyug. főjegyzőjét, a költő unoka testvérét: Viczmándy Jenő író.

Ambrózy Nándorné

vezetése alatt fognak lefolyni ez évben a

Gyermekvédő Liga által rendezett

gyermeknapok.

Dókus Gyuláné halálával a társadalmat ért vesztesség egyre erősebben érzik, amikor jótékony munkaságra kerül sor. Legutóbb a Gyermekvédő Liga új helyi választmánya érezte meg az a szinte pótolhatlan vesztséget, amely a nemesszivi úrnő halálával oly sok jótékony intézményt ért. A Dókus Gyuláné szerető szive tette nagygyá a gyermeknapokat körünkben, az ő páratlan agilitása eredményezte azok hatalmas sikerét. Es most, hogy elköltözött körünkől és itt hagyta gyámolítatlanul az ő árváit, a legnagyobb gond elé állította a Liga választmányát.

A Liga-napokat — már az elhunyt nemes lelkü úrnő iránti kegyeletből, de meg az emberi kötelesség szempontjából is — fenn kell továbbra tartani és gondoskodni kellett olyan vezetőről, aki a humanizmus szolgálatában fáradhatatlan elnöknek nyomába lépjen.

A nemes asszonyi szívek, megtalálták ezuttal is a megoldás leg-helyesebb módját. Annak a kézbe tették le az elhagyott árvák gyámolításának nehéz munkáját, aki múlt-korban fog haladni azon az uton, melyet fenkölt lelkü elődje kijelölt.

Ambrózy Nándorné úrnőben talált meg az a vezért, akinek működése előreláthatóan méltó lesz ahhoz a hatalmas munkához, amit Dókus Gyuláné végzett és akinek emberszeretete, a jótékony iránti rajongó készsége eddig is kivált abból a körből, ahol a nemes, emberbaráti munkának hódoltak.

Bizalommal nézünk hát az előjövő gyermeknapok elé — melyek határidejét május 7-ére és 8-ára tűzte ki a választmány — és hisszük, hogy az eddigi hatalmas eredmények ezután sem maradnak el az urnákat őrző lelkes munkája nyomán.

Lázonganak

a szinnai tótok.

Katonaság a községben.

Szinna, a felvidéki kis mezőváros, mely néha-néha egy-egy korcsmai verekedéssel vonta esúpan magára a hatóságok figyelmét, most egyszerre országzszerre beszélt magáról. A jámbor tótockák lázadásba törtek ki és fenyegető magatartással arra kényszerítették a hatóságot, hogy 50 csendőrt és két század katonaságot rendeljen a községbe a rend fenntartása céljából.

Lelketlen igazgatók aknamunkája ez a lázadás, akik a különben csendes tótokat saját érdekeik céljaira használták ki és belehajszolták őket, hogy igaztalanul szembe helyezkedjenek nemcsak az intelligens osztállyal, de a hatósággal szemben is.

Ma már — mint szinnai tudósítónk jelenti — minden csendes a községben és a tótok egyelőre nekiláttak a rendszer napi munkájának. De mert nincs kizárva, hogy a kisajátítási eljárás során újból kezdetét veszi a lázongás, a csendőrség és a katonaság egyelőre a községben marad.

A lázongás részleteiről az alábbiakat közölhetjük:

Előzmények.

A Benyovszky-féle hatalmas uradalmat nemrégben vették meg gr. Degenfeld-Schönbor József és Otto, és hogy az uradalom örösi kiterjedésű erősségeit is kellőképpen értékesíthessék, fűrészgár felállítását határozták el. A fűrésztelep felállítására azonban egyedül a róm. kath. plébánia tulajdonát képező szántóföldek voltak alkalmasak és ezért az uradalom a 18 holdnyi szántóföldért 36 hold sokkal jobb földet kínál cserébe. Miután a cseréhez a megépüspök is hozzájárult, Lehoczy Endre kanonok megkötötte a csereszerződést az uradalommal.

A parasztok már ezt sem nézték jó szemmel mert fájt nekik, hogy az egyház, amely szertütk úgy is elég gazdag, még ilyenformán is nyerjen Minden igyekezettel azon voltak ezután, hogy ők is hozzájuthassanak valamelyes előnyös üzlethez. Es ez az alkalom röviden bekövetkezett.

Követelődznek.

Az erdei termékek leszállíthatására kisebb szabású iparvasutat épített az uradalom és a vasutnak mintegy 4—6 méter széles területen keresztül kell szelnie az urbérések földjét. Hogy ezt megkaphassák, az uradalom az igénybeveendő terület 3 szorosát, esetleg annak pénzbeli értékét kínálta cserébe a parasztoznak. Anude a parasztok nem elégedtek meg a terület háromszoros értékével, hanem a 6 holdnyi területért az uradalom ezer holdas legelőjét kérték cserébe.

Az uradalom egy ideig tárgyalt a parasztokkal, de mikor látta hogy tehetetlen a kiegyezés, a kisajátítási eljárásról lemondott.

Lázadás.

Az uradalom mérnökei a kisajátítási eljárás előmunkáit megkezdték és kicövekezték a vaspályá irányát. A lelketlen igazgatók által beugratott parasztok csak erőre vártak. Nyomban nyílt lázadásba törtek, a mérnökök által lerakott cövekeket kidobálták, a hatóság embereit megtámadták és veszélyes, fenyegető

magatartást tanúsítottak minden kabatos emberrel szemben, akikben ellenségeit vélték.

Katonaság kirendelése.

Dókus Gyula alispán a hir vétele után nyomban kiszállott a községbe és személyesen igyekezett lecsillapítani a lázongó parasztokat. Amde minden fáradozása hiábavaló volt, a végsőig felizgatott parasztság nem hallgatott a jó szóra. Ekkor 50 csendőrt, majd mikor ez sem bizonyult elégnék, 2 század 34-es bakát rendeltek a községbe a lázadás elfojtására. A bakák f. hó 27-én érkeztek Szinnára 12 tiszt vezetésével.

Minden csendes.

Mióta a katonaság bevonult a községbe, a parasztlázongás megszűnt. A legnagyobb csendben vannak a végzikmindennapi munkájukat. Miután azonban tartani lehet attól, hogy a kisajátítási eljárás során — amely kezdetét veszi mielőtt a miniszteri engedély megérkezik — újból kitör a lázongás, a csendőrség és katonaság mindaddig a községben marad, míg a kisajátítási eljárás be nem fejeződik.

Mágnásaink és földbirtokosaink a vármegye ellen

Sokszor keseregtünk már a lapok hasábjain azon, hogy ez a vármegye valóságos mostoha gyermeke az itt lakó mágnásoknak és földesuraknak. A mi mágnásaink — tisztelet egy-két kivétellek — boldogok, ha tőkékkel idegen vármegyék iparát, kereskedelmét segítik elő.

Ime a legujabb példa, amely fenti állításunkat igazolja. Miskolcon néhány közelfekvő vármegye részére egy nagyobb exportalmot létesítenek 2.000.000 korona tőkével és ebből a tőkéből — az egyik budapesti pénzintézet 500.000 koronáján felül — két zempléni mágnás 500.000 koronát jegyzett. Ezenkívül hatalmas összeget jegyeztek más zempléni birtokosok is.

Hát illő tisztelettel kérjük, ha már az alaptőkének majd a felét zempléni emberek jegyzik, miért kell ennek a malomnak Borsodvármegye székhelyén épülni? Miért nem építették azt Ujhelyben, vagy a vármegye más községében, ha nem azért, hogy valósággal tüntessenek a vármegye iránti ellenszenvükkel azok, akikről első sorban lehet megkövetelni a megyei érdekek istapolását?

Szomorú állapotok ezek, amellyel szemben tehetetlenül állunk. A vármegye vezető körei is ellene es küdtek minden olyan érdeknek, amely a mi gazdasági életünket segítően elő s máshonnan igazán nem várhatunk védelmet kinullázott érdekeinkre.

Ideje volna már, hogy helyesebb belátásra jussanak a mágnásaink és földbirtokosaink és rálépjének arra az útra, amely az egyedül helyes gazdasági politikához vezet. Mert az már csak igazán vitán felüli, hogy a vármegye ipari, kereskedelmi és gazdasági érdekei szorosan egybeülnek az ő érdekeikkel is.

Elfogták a felvidék betörőjét, Pleskó Gézát.

A felvidék rettegett betörője: Pleskó Géza végre hurokra került ismét. Egy Galiciában feladott sürgöny hozta, meg az örvendetes hírt, hogy a veszedelmes haramiát Sanokon (Galicia) akkor sikerült éppen ártalmatlanná tenni, amikor munkában volt és egy nagyobb cég kasszáját fúrta.

Magáról, az elfogtatás részleteiről egyelőre semmi adat nem áll rendelkezésünkre, de szinte bizonyosra vehetjük, hogy csak erős küzdelem árán sikerült a hatalmas erejű haramiát kézrekeríteni.

Sanokrol Kassára, a kerületi katonai fogházba fogják szállítani Pleskót, ahol már minden előkészületet megtettek a fogadására. Jó sötét magánzárka és erős rabbilincsek várnak a veszedelmes betörőre, ne hogy újból kerekelt oldhasson és ismét előlről kezdhesse betöréseit.

Két társa, akik vele együtt szöktek, már régebben visszakerültek fogházba és ugyancsak elkülvönítve, erős ellenőrzés alatt várják, míg a katonai büntető bíróság meghozza ügyükben az ítéletet és hosszabb időre ártalmatlanná teszi őket a közre.

HIREK.

Darmay Viktor hatyudala.

Boldog, ki még a remények
Délhíjátját kergeti;
Még nem tudja: mi az élet?
Paradicsom az neki.

Boldog, kinek szive gyötörő
Vágy lángjától lett beteg;
Búja csak egy rómafelhő,
Könnyű nyári fergeteg.

Boldog, ki csalódva virraszt,
És fájdalma nagy, sebet...
Új ábránd hoz annak vigaszt
S nem is érzi majd setét.

Boldog aki nem aggódik,
Csak a kéj nyomába fut;
Boldog, aki átkozódik,
Boldog, aki sírní tud.

De ki nem tud csak nevetni,
És jár-kel magányosan;
Kit boldognak hisz mindenki —
Oh, csak az boldogtalan.

— A május elsejei hurcolkodás alkalmából felkérjük lapunk helybeli előfizetőit, hogy lakásváltoztatásaitak kiadóihiatalunkban azon nán bejelenteni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

— Államvasuti előléptetések. A kereskedelemügyi miniszter a májusi előléptetések során *Rösner* Tivadar főfelügyelőt a VI. fiz. osztály 2-ik fokozatából ugyanezen fizetési osztály első fokozatába és *Devai* Lajos főmérnököt a VI. fiz. osztály 3-ik fokozatából ugyanezen fiz. osztály 2-ik fokozatába léptette elő.

— A függetlenségi kör már áthurcolkodott a Torna-téren levő Bretz féle házba és holnapról kezdve már az új helyiségre áll a tagok rendelkezésére. Ugyancsak serényen folyik az új tekepálya

építése is, hogy a kortagok minél előbb hódolhassanak rendes nyári szórakozásuknak.

— Egy ujhelyi urleány sikere. A miskolci országos háziipari kiállításon — amely e hó 16-án zárult — egy ujhelyi leány nagy sikert aratott. A nő kézimunka-osztályt ugyanis a kiállítás védőjének, Izabella kir. hercegasszonynak reliefjével díszített művészi kivitelű aranyérmét adott Rí ma- y Annának, Rimay Lehel pü. számtanácsos leányának, kiállított művészi munkáért.

— Hazvétele. Az Osztrák-Magyar Bank megvette 90.000 koronáért a Bessenyei Béla-féle Kazinczy-utcai házat, ahol az ujhelyi fiók részére, szép, hatalmas palotát fog építeni.

— A képkiallítás, melyet szombat óta szívesen látogat a város közönsége, május hó 4-ig, szombatig marad már csak nyitva a Magyar Király szálló nagytermében.

— A Máchziké Házasság egyesület. A múlt évben alakult Zemlén, Ungy, Abaujtona-, Saros, Gömör- és Szepesmegyére kiterjedő „Mächziké Házasság” orthodox zsidó egyesület tegnap városunkban, és pedig az orthodox izr. hitközség elemi iskolájában tartotta első rendes közgyűlését az egyesületi tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést, melyen nem kevesebb mint negyvenhat rabbi is (jelen volt, *Fischer N. B.*, az eperjesi orth. izr. hitközség főrabbi) vezette nagy tapintattal. A magyar jogyzökönyv vezetésével *Alexander Vilmos* a helybeli orth. izr. hitközség előjárósági tagját bízták meg, a héber jegyzőkönyvet pedig *Hassz* Sámuel hitk. jegyző vezette. Az évi jelentésből az tűnik ki, hogy az egyesület a vallás megszüldítésére és hitoktatási intézmények támogatására már eddig is jelentékeny pénzáldozatot hozott. Így a helybeli orth. izr. talmudóra-iskola is ez iskolai évben 140 kor. szubvencióban részesült. Az egyesület ezenkívül a forgalomba kerülő szertartási tárgyak hibátlan voltára is ügyel. Számos intern. egyesületi ügy letárgyítása után a közgyűlés a végül napirenden levő egyház politikai kérdéssel, az unifikációtval is foglalkozott és a legenergiusabban tiltakozott az orth. valláspártusok a többi hazai zsidó frakciókkal való egyesítésé ellen.

— *Dr. Bettelheim Jakab* ügyvéd, irodáját Molnár Istvan-utca 4 szám alá (Pannoniával szembe) helyezte át.

— *Asta Nielsen*. Egy fiatal dán színésznő, aki egyszerre világhírű lett. Még pedig nem rendes színpadon, — ott nem is nagyon tűnt fel — hanem a mozi színpad változatosabb s érdekesebb színpadjaiban. *Asta Nielsen*ről kiitt, hogy most felvételhez pompásan tud játszani, s erre a csodálatosan nagy tehetsége van. Ma ő ebben a fajtaban a világ legnagyobb művésznője. Tódul a közönség mindenütt a moziba, ahol *Asta Nielsen* darabot mutatnak. De De kap is egy egy darab eljátszásáért tízezer koronát. Csütörtökön két előadás is lesz, az első este 6 órakor kezdődik, hogy aki nem akar este sokáig kimaradni, az is megnézhesse ezt a gyönyörűt a rabot. A második előadás kezdődik mint rendszeren, fél 9 órakor.

— *Dr. Rudali Izrael* ügyvédi irodáját Galszicsrői Sátoralj helybe Kazinczy-utca 36 sz. alá helyezte át.

— *Kivándorlási ügynökök*. Ugyalászik, valóban állandó rovatot kell már nyitni a kivándorlási ügynökök állandó garázdákosadásának. Ujabbán a következők tudósításokat vettük: A nagymihályi főszojabiróság köröz levelet bocsájott ki Weisz Eliás 51 éves, család, vagyontalan, ezelőtt gatyái, legutóbb sátoralj helyi lakos, kivándorlás közzvetítés miatt feljelentett egyén ellen, aki 1000 korona óvadék ellenében szabadlábra helyeztetvén, most ismeretlen helyre távozott. — A szinai járáshoz tartozó Vihorlón szin-

tén elfogtak három kivándorlási ügynököt, névszerint: *Ladislauz János*, *Varozabuk Vaszily galiciái* és *Melnicsek Jurkó körözmezői* lakosokat. Ezek a jómadarak végigjárták Ung- és Zemlénvármegyét s az Amerikába való kivándorlásnak propagandát csináltak, hogy aztán a kezükbe kerülő tudatlan áldozatokat kellek kizsarolják. Két szinai csendőrfelgotta őket és átadta a kir. ügyészségnek.

— *Dr. Csizy Béla* ügyvédi irodáját Kazinczy-utca 18. sz. alá helyezte át.

— *Kegyetlen gyermekgyilkosság*. Homonnáról jelentett tudósítók: *Zavislyák József* topolovkai lengyel telepítvényes 10 év előtt Amerikába vándorolt. Kint az új világban bányaiban keresett pénzéből megterakított dollárokat folyton hazaküldte felesége azonban könnyelműen elköltözt mindent. A könnyelmű nő egy fiatal kocsislegényt kerített hályójába, ki szeretőjévé vált. A viszony mindig bensőbb lett és ennek következményeként két év előtt napvilágot látott egy fiugyermek. *Zavislyák* a csecsemőt *Bednár Ciprián*nál helyezte el. A múlt vasárnapon *Bednárné* Magyországfalura ment és az akkor nála tartózkodott *Zavislyák Rudolfa*, *Zavislyák né* törvényes fiára bizta a két éves fiút. Alighogy eltávozott hazuról, a goosoz fiu a levegőbe emelte a gyermekét és a fejét odavágta a földhöz. Majd torkon ragadta és addig fojtogatta, míg kiszendetett. A fiu megszökött.

— *Dr. Roboz B.* orvos lakását Kazinczy-u. 3 sz. (*Dubay* féle) házba helyezte át. Készt a legujabb rendszer szerinti kautschuk munkákat, arany csapfagokak, arany és platina koronákat és arany híműmunkákat.

— *Abonyi Irén* üzletét megnagyobbítva azt Kazinczy-utca 8 szám (drogériával szembe) helyezte át.

— *Több 3 és 2 szobás lakás kiadó Kazinczy-utca 5 sz.*

Szerkesztő: *Lánczi Aladár*.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

1911 V. 218/10 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. kiküldött az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi hogy a budapesti V. ker. kir. jbiróságnak 911 évi Sp. V. 67/3 számú végzése következté *Dr. Grosz Dezső* és *Dr. Berger József* saujhelyi ügyvédek által képviselt *Aufrech* és *Goldschmid* javára hátralékos 170 kor. s jár. erejű 1911 évi május hó 15 én foganatosított kielégítis végrehajtás útján, felülfogalatt és 840 kor. becsült következő ingóságok, u. m. házbutorokat nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a királyhelmezi kir. jbiróság 1911 évi V. 218/10 sz. végzése folytán hátraléka 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1911 évi március hó 1 naptól járó 5 százalékos kamatai, 1/3 % váltóidő és eddig összesen 107 kor 11 fill. ben bíróság már meg állapított költségek Királyhelmezen főt ut vajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1912 évi május hó 6 napjának d. u. 3 órájáig határidőül kitétik, és a ahhoz venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatkak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107, 108 §-ai értelmében kiegészítéssel mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogalattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Királyhelmeze 1912 év apr. hó 28. án.

Mara György ki. bir. kiküld

Tavaszi cipő, ujdonságok
a legdivatosabb formákban és legizlésebb kivitelben
urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választék-
ban megérkeztek.

FÖLDES FERENCZ

cipőáruház

Sátoraljaújhely, főtérről a Kossuth-szoborral szemben.

Ha „FORHIN” - nál permetez,

I - SZÖR
kevesebb
a gond,
II - SZÖR
kevesebb
a munka,
III - SZÖR
kevesebb,
a munkabér!

mert a „FORHIN” a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK

kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves leveleire is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Senmi üledéke nincs! Számtalan elismerő
nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschen-
brandt szabadalmát képezett Rézkénport s
bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve
leírást a

FORHIN-gyártól Budapest,
VI., Váci-út 93.

Tisztelettel értesitem a nagyér-
demű közönséget, hogy
angol francia, gyermek és fűző
tanfolyamot nyitottam városunk-
ban.

Uri asszonyoknak akik délig a
háztartással vannak elfoglalva
délutáni, szabóknak, varónóknak
akiket 10—15 óra alatt a leg-
komplikáltabb rajzok elkészítésé-
benteljesen kiképezek, esti tanfolya-
mot nyitok! Érdeklődni lehet Goj-
dics nővéreknél.

Tisztelettel
CZELLÁR JÁNOSNÉ

Megnyilt!

iff. SCHWARTZ SÁMUEL selyem, szalag, csipke, disz,
rövidáru és piperecik üzlete.

Itt a legolcsóbban lehet vásárolni mindennemű sely-
meket, csipke és más diszket mindennemű női és férfi ruha hozá-
valókkal

Olcsó szabott árak!

Pontos kiszolgálás!

Kiváló tisztelettel

iff. Schwarcz Sámuel.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely (Nagyvárad mellett.)

— Egész éven át nyitva. —

Európa leggazdagabb kénés hévíz forrása, víz hőfoka 49
C. 17 millió liter napi mennyiség. *Csúsz, köszvény,
ichás izmádányok és női betegségek ellen.* 1909.
évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a
páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait; tükör, kád,
iszap, sár és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba,
társalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendéglők,
állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene,
tennis-pálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és
fenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május hó 1 től
a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurban telefon. Curtaxe és zenedíj nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű tisztelt közönség
becses figyelmét felhívni, hogy a volt (Szakátsy-féle)

CZUKRÁSZDÁT

megvettem, melyet f. évi május elsején
átveszek, hol bármikor alkalomra megrendeléseket
legművészebb kivitelben pontosan eszközölök.

Reggeli és uzsonna kávé. Cukrászati különlegességek.
Pontos és előzékeny kiszolgálás.

A nagyérdemű tisztelt közönség szives pártfogását
kérve vagyok

teljes tisztelettel

JARCSÓ BERTALAN

cukrász.

Tanuló felvétetik.

Fő utca 10 szám.